

A vendek követelései.

legje... A vendek követelései. A »Szombathelyi Ujság« f. hó 22-iki számán a fenti czím alatt részletesen foglalkozik a biz. nép »igazi« követeléseiével. Mindjárt előf. fr. m. leszövegi, hogy akik eddig nyilatkoztak, mind... követelések voltak, a vend nép nevében beszélni... követelések voltak, a vend nép nevében beszélni... követelések voltak, a vend nép nevében beszélni...

hez az üzelmekhez a népnek van a legkevésbé... itte, itt ezidő szerint még csupán a Novine uszit... itte, itt ezidő szerint még csupán a Novine uszit... itte, itt ezidő szerint még csupán a Novine uszit...

Karácsonykor... most.

A világ, az emberiség, mindnyajunk meg... váltásának ünnepe: egykor, Betlehemnek... váltásának ünnepe: egykor, Betlehemnek... váltásának ünnepe: egykor, Betlehemnek... váltásának ünnepe: egykor, Betlehemnek...

H I R E K

— Kormánybiztos. Obál Béla dr. Kormánybiztosunk még nem érkezett... Kormánybiztosunk még nem érkezett... Kormánybiztosunk még nem érkezett... Kormánybiztosunk még nem érkezett...

MURASZOMBAT és VIDÉKE

Társadalmi, gazdasági és politikai hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁR: Laptulajdonos: Tanítók és jegyzők részére egy évre 15 korona. Hirdetési díj: minden szó ára 80 fillér. Ennek megfelelően számítjuk a terület hirdetést. A vastagbetűs és aláhúzott szavak kétszeresen számítattak A korlátozás-hoz való jogunkat fenntartjuk. Nyilvánt. sora 4 korona.

A jövő feladatai.

Ha az egész világ legyőzöttlen hevert... Ha az egész világ legyőzöttlen hevert... Ha az egész világ legyőzöttlen hevert... Ha az egész világ legyőzöttlen hevert...

hogy a muraszombati járás területén rend... zavarás, örült vagyonrongálás, anarchia... zavarás, örült vagyonrongálás, anarchia... zavarás, örült vagyonrongálás, anarchia... zavarás, örült vagyonrongálás, anarchia...

A kormánybiztoság határvédelmi oszta... talya gondoskodik arról, hogy a vidék ha... talya gondoskodik arról, hogy a vidék ha... talya gondoskodik arról, hogy a vidék ha... talya gondoskodik arról, hogy a vidék ha...

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Társadalmi, gazdasági és politikai hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor., egyes szám 40 fillér.

Késleltet. előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk: a lap szerkesztősége, illetve kiadóhivataltla címére küldendők.

Laptulajdonos:

MURASSZOMBATJÁRÁSI GAZDASZÖVETSÉG

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNP.

Késlelt: Vendvidéki Könyvnyomda Muraszombat, ahol egyes számok kaphatók.

Tanítók és jegyzők részére egész évre 15 korona.

Hirdetési díj: minden sor 80 fillér.

Ennek megfelelően számíjuk a terület hirdetését. A vastagbetű és aláhúzott szavak kétszeresen számítanak. A korlátozott hoz való jogukat fenntartjuk.

Nyilváltás 4 korona.

Ki él boldogan a bolsevikiek Oroszországában?

— Egy hadifogoly naplójegyzeteiből. —

Jött a forradalom és Oroszországban egyszerre boldog lett az élet. Az emberek ha találkoznak, boldogan megcsókolták egymást. Milyen szép a lesz! A háború még a nyakunkon, de Oroszország felszabadult népe meghozza az egész világnak a megváltást a világháborútól. És aztán milyen gyönyörű lesz minden. A cárizmus züllött közigazgatása helyébe a polgári demokrácia rendje lép. Idegen, az új Oroszországban érdekeltiséggel bíró államok pénze megtermékenyíti az orosz életet. Felszínre kerül a kiaknáztatlan bányák kincse, az idegen tőke belterjessé teszi a mezőgazdaságot. Turkesztán gyapottja versenyezni fog Amerikával, a mocsaras területekből termőföld lesz, a szocializmustól való félelem miatt lenyűgözőtt gyárfüstölgő életre kel, a béklyókban tartott szellemi erők kibontakoznak egész nagyságukban. Oroszország lesz a világ eleje, milyen jó is orosznak lenni, de jó hogy volt forradalom.

S mintha csoda történt volna. A cárizmusnak nélkülöz, éhező Oroszország egyszerre mindenben bővelkedett. A pékek ismét sütöttek, a kenyér drát maguk a pékek szállították le, az üzletekben volt cipő, fehérmű és ruha, olcsóbb lett a hus, a főzelék, mindent lehetett kapni és minden olcsóbb lett. És a lapok oly büszkén regisztráltak a hírt, hogy a földmivessé, mely eddig veremke rejtette gabonáját, nehogy oda kelljen adnia a hadseregnek s a háború folytatásához még ő is hozzájáruljon a gabonájával, az a földműves ki eddig pénzért nem adta a gabonáját, most ingyen adja oda a városok forradalmi népének. Földművesek milliókat jegyeztek a szabadság kölcsönére a kereskedők, iparosok, a nagybankok egyszerre altruisták lettek, mindenki örült mindenki azt akarta, hogy a másik örüljön.

A mámor után jött az irtozatos kiábrándulás. A kormány nem bírta tartani a tömegeket. A harctérrel hazaszökődő katonák tömegeivel nem bírt. A katonák pedig nem tudták, hogy mit akarnak, ők csak vad indulataik által vezetették magukat, valakivel meg akarták fizetni: eddigi szenvedéseiket. Nekik nem kellett a rend, ők nem tartották megváltójuknak azt, aki őket bele akarta skatulyázni egy olyan állami rendbe, ahol megmarad a magántulajdon, ahol maradnak funkcionáriusok, akiknek engedelmeskedni kell, nekik csak az lehetett a vezérük, aki a minden áron való békét hirdette s mindennek megoldását, ami eddig volt, hogy a régi megoldásnak romjain azok legyenek az urak, akik eddig az elnyomottak voltak.

A kapitalista világrendszerrel azonnali átérés a szocialis világrendszerre, — ez volt az új rendszer jelszava, ennek az elvnek megvalósításához kellett a forradalmi diktatúra. A bankokat, iparvállalatokat, külkereskedelmet nacionalizálták az urak birtokait a saját normájuk szerint felosztották a parasztlak között, megszüntették a polgárságnak részvétélét az állami élet irányításában, a nemzetgyűlést szétkérgették, minden hatalom összpontosult a szovjetek kezében és az államhata om teljét a szovjetek nevében és a vörös gárda erejével gyakorolja az új egyeduralkodó, az új cári, Lenin.

A »korhadts«, »lejárta« és »megdohosodott« régi világ helyébe egy új orientáció lépett. Nincs már cári, aki Szibériába küldje a szabadsáért küzdőket, nincsenek kozákok, akik nagjakkal korbácsolnak a békek tüntetőket, még csak kiszipolyozó polgári osztály sincs. Mi van hát? Ki él boldogan a bolsevikok Oroszországában? Első sorban úgy-e, azok, akik egy évszázada óta harcoltak az orosz szabadságért? Akik kényesermunkára, számüzetésbe, fegyházba, bitóra

mentek, akik mindenüket odaadták az orosz népért: az orosz intelligencia. Ők voltak a mindenkori forradalmak vezérei, ők készítettek elő a népet a forradalomra, ők az ügyvédek, orvosok, tanárok, tanítók, mérnökök, állatorvosok, postások, vasuti tisztviselők és gazdatisztek. Ugy-e velük szemben mutatkozott meg elsősorban a bolsevikok hálája? Igen a bolsevikok hálások voltak.

Az orvosokat, állatorvosokat, tanítókat, tanítónőket és gazdatisztek, az orosz forradalomnak évtizedek óta munkálkodó falusi napszámosait a hazatérő katonák kiverették a falvakból. Szegények, — akik még nemrégben sohasem voltak biztosak, nem-e jön a következő órában jutalmazó parancs a népet folytatott munkájukért, nem-e kell huszonnégy óra alett utrakészen állani Szibériába, — most éjszakaiken idején hátsó kapukon, kertekben keresztül menekültek felgyújtott házaikból. Hová? A városba. Lesz-e ott kenyér nekik, az intelligenseknek? Mindégy, csak menni, menni, el mesz azokid akik most meggyalázták az ő munkájukat. Mit fognak csinálni? Majd árulnak új megoldást.

Az újságírókat és szerzőket közös sors érte. A proletáridiók diktatúrája beszüntette nemcsak a polgári lapokat, de a forradalmi szocialisták, a menszevikok és az egyesületek lapjait is. S ha ezek a lapok időről-időre változtatva címeiket meg is jelentek, az újságírók és nyomdászok, akik nem a bolsevikok újságjainál nyomdákban voltak alkalmazva, elvesztették állásaikat. S innen ürülhet meg, hogy az első harc a bolsevikok uralma ellen Pétervárott az »Irók és Újságírók Köré«-ből indult ki, a munkások közül pedig az első szakszervezet, mely szembehelezkedett a proletáridiktatúrával, a nyomdászok szakszervezete volt.

A földbirtokosoknak földjét elvették, a kapitalistáknak betétjeit, safe depositjait foglalták le, a nagyiparosoktól gyáraikat vették el, aszíránt nem forog tenn kétség, hogy ezek nem érzik jól magukat a bolsevikok Oroszországában.

A kisiparos- és a kiskereskedő anyag és áruhiányban szűkölködik. A kisiparosnak nincs mit feldolgoznia, a kiskereskedőnek nincs mit árusítani.

Ki él hát boldogan a bolsevikok Oroszországában? Az intelligencia nem, a kisiparos, a kiskereskedő nem, a parasztság vagy talán az ipari munkásság?

A paraszt elérte régi vágyát, földhöz jutott. Övé lett az urának földje, egyenlőség is van a falvakban, mindenkinek csak annyi a földje, melynek termékei a saját és családja szükségleteit fedezik. De a háborúból hazatért legszegényebbnek nincs forgatókéje, nincsenek gazdasági eszközei, — a gyárak állanak és nem gyártnak, — nincs márhája, nincs vetőmagya, van földje, de nem tudja, mit csináljon vele. És ha nehez munkával megműveli földjét, kinlódik acetike hiányában a régi faeréssel, ha marha helyett magát fogja eleje elé s kihozza földjéből azt, amire neki és családjának szüksége van s még valami fölöslege is van, mi kap ezért a fölösleget? Iparcikkek kellenének neki. Mezőgazdasági szerszámok, ruházati cikkek de a gyárak állanak s neki gabonájáért csak rongyot, papirbankót kínálnak. És a földműves ma ugyaauy előreji gabonáját a rek-viráló vörös gárdisták elől, mint egykor elrejtette a cári rezsim urai elől, inkább harcokat visel a vörös gárda ellen, de nem tárogat egy olyan rezsimre, melk neki csak földet jelent, de nem jótárat.

Az ipari munkások? Ők, akik magukba szivták Lenin tanait, a meggyőződött kommuniszták, akik ma elérték az Atomországba. Pájdalmasan nezik a gyárak kéményeit, hogy a nacionalizálás a munkabeszüntetést jelentette, hogy ők kénytelek eddigi munkájukat abbanagyni s hitba van

meg az eddig elképzelhetetlen nagy fizetés, mit sem ért el, mikor Pétervárott minden pénz kevés a megélhetésre. Nagy részük elment falura földművesnek. Ők, a tiszta kommunisták, akik nem örültek annak, hogy a bolsevikok kommunista agrárprogramjukat megtagadták s felosztották a földet, mindenféle az országban kommunista gazdaságokat alapítanak s próbálnak küzdeni a forgó tőke, a gépek és az állatállomány hiányával. Más részük beállt vörös gárdistának. Zsoldosként harcol a vörös hadseregben. Ők, akik azt hitték, hogy a bolsevizmus minden vérontásnak végét jelenti, most Archangelsknel az angolok és amerikaiak, Szibériában a cseh-tótok és a japánok ellen viselnek háborút. S ők a karhatalom paraszt testvéreik ellen, ők kényszerítik térdre a parasztot, aki nem akarja odaadni gabonáját az éhező városnak. Ők lettek a kozájkai a bolsevikoknak.

Ki él hát boldogan a bolsevikok Oroszországában?

Szerkesztői üzenet.

Többeknek. A muraszombati örök emlékeztető utcai harc felolvasát lapunk időközben történt meg nem jelenése miatt eddig nem ismertethettük, azonban közelebbi számában azt avatott korból származott leírás fogja megörökíteni.

A szerkesztésért felelős: Scheibner Aladár.

HIRDETÉSEK.

AJANLUNK

míg a készlet tart

- Előrendű koscskenőcsöt
- Surot kofét
- Kézi és molnárszatyrot
- Ceresin gyecst
- Acetilin mérőt
- Cirok seprőt
- Box cipőcímet
- a legjutányosabb áron

Muraszombat Mezőgazdasági Bank r. t. áruosztálya.

Néklülőzhetetlen utmutató.

Körjegyzői, ügyvédi, járásbírosági és magán hivataloknak, községi bírának, vendéglősök és magánosoknak néklülőzhetetlen utmutató

Muraszombatjárás községeinek

névjegyzéke

Feltüntetve: a községek új elnevezése ABC rendben, távolégt Muraszombattól oda és oda és vissza kilométerekben, a község melyik körjegyzőséghez tartozik és annak utolsó postája, lakosainak száma, a bírósági kiküldött és vegrehajto napi díja és utazási illetménye kilométerenkint.

Kapható: Vendvidéki Könyvnyomda Muraszombat

VIGYÁZZON

egészségére!

Megbízható és jöminőségű nikotinmentes **cigaretta-hüvelyek** csakis a **VENDVIDÉKI KÖNYVNYOMDA** papirkészítésében Muraszombatban szerezhet be.

A kormánybiztos főispán beiktatása.

Az elvénhedt vármegye öreg kapuján is bekopogtatott az új idők szelleme. Dr. Obál Béla Vasvárnegye kormánybiztos főispánja kedden délelőtt tartotta a vármegye házában székfoglaló beszédét. A vármegyei bizottsági tagok és a vármegye nagy közönségének élénk részvétele mellett folyt le a meggyűlés. Külömbözött a beiktatás a régi beiktatásoktól, mert kevesebb volt az ünneplés, kevesebb volt a frázis, de annál komolyabb jelentőséget ad az eseménynek, hogy az új főispán programjának sarkalatos pontja a nép érdekében képviselése és a nép ügyének felkarása.

Az új főispán nem politizál a vármegye termében, hanem feladatának és kötelességének a munkát tartja és ismertett programja egész szélességében a népjóléti intézmények megteremtésének és felkarolásának szükségét tárta fel. Reá mutatott felszólalásában az államnak és a társadalomnak kötelességeire, a hadiözvegyek és árvákkal szemben a népjóléti intézmények eddigi kereteinek bővítését szükségesnek tartja. A rokkantak támogatását és a munkához nem jutóknak munkával való ellátását főfeladatának tekinti. A hadból visszatért szellemi munkásokat előnyben fogja részesíteni, a megdresedő állásoknál. Közigazgatási téren is egészséges reformokat akar bevezetni, amikor megkívánja szüntetni a nép tolongását a hivatalok előtt és utazó szolgatőröi állásokat kiván krealni, hogy ne a nép tolongjon a hivatalok előtt, hanem a hivatalok szálljanak le a néphez. Elismeréssel nyilatkozott a hivatásukat betöltő vármegyei tisztviselőkről, de kilátásba helyezte a vétkeiket megbüntetését Reá mutatott beszédében a vármegyét érintő közgazdasági kérdésekre. Meltó fizetés akar juttatni a tisztviselőknek, de megkívánja a becslületes munkát. A vármegyében kiülestedt nemzetiségi kérdést a kormány intenciói szerint óhajta megoldani. Reá mutatott a határvédelem szükségességére. Beszédének különösen ez a része keltett a hallgatóságban nagy hatást.

Mi örömmel köszöntjük a vármegye főispáni székében dr. Obál Bélát és különösen nagy az örömünk, mert benne e járás szülöttje, a vend nép fia jutott a vármegye fennállása óta először a főispáni székbe. Dr. Obál Béla eddigi működése a komoly tudományok között tett el, de modern gondolkodása folytán komoly figyelemmel kísérté a társadalmi élet fejlődésének törvényeit, amely tapasztalás őt a nép szeretetére, a nép megbecsülésére vezette.

Bizalommal várjuk a jobb jövőt az új főispán működésétől, aki megértette a kor szavát, a forradalmi idők tanulságait és felismerte a népben rejlő nagy erőt és képességet. Sokan talán részvéttel állnak meg az elvénhedt vármegyei rendszer temetésénél, de mi az új idők szellemét köszöntjük akkor, amikor változást várunk minden téren, így a vármegye közéletében is. Ezt a rettenetes világháborút a nép vitta meg és szenvedte végig, indokolt és jogos tehát, hogy az új rendszer a nép jogainak és érdekeinek kivívását legfőbb feladatául tűzte ki. A gyűlés így folyt le: Jólal 10 óra előtt felvonulnak a szervezett munkások hatalmas tömegei, hogy meghallgassák annak a férfiunak programját, aki először lépett a vármegye ház falai közé a nép nevében, mint a vármegye népének első tisztviselője. Már nevének pusztá említése olyan éljenvihart váltott ki, amilyenre még aligha volt példa megye történelmében.

Dr. Radó alispánhelyettes üdvözlő a megjelent törvényhatósági bizottsági tagokat, a gyűlést megnyitja s bejelenti, hogy két hivatalos leirat érkezett a megyéhez; az egyik dr. Ostffy Lajos felmentéséről, a másik dr. Obál Béla kormánybiztossá való kinevezéséről. Meleg szavakkal bucsuzik a távozó főispántól, kinek érdemeit külön is méltatni nem kell, hisz mindnyájan tanu voltunk annak az eredményes munkának, amit ritka képzettségével kifejtett. Emikékt a közgyűlés jegyzőkönyvben fogja megörökíteni. Indítványára a közgyűlés dr. László Kálmán, Steiner Miklós és Pleszkás Imre bizottsági tagokat küldi ki, hogy a kormánybiztost hívják meg a közgyűlésre. Percekig tartó éljenzés zugott fel, mikor belépett a terembe, mely ismétlődött, mikor esküt mondva férfiasan szemébe nézett a népnek. Az eskü letévese után nagyhatásu beszédben vázolta jövő munkálkodásának programját, amely igaz-vérg szocialisttikus, mert csak egy ismer, a munkát. — Nehéz viszonyok között vettem át a megyei kormányzatot — mondotta — a hosszú háború oly sebeket ütött, amelyek gyógyítása nehéz. A háború a munkások ezreit ragadta ki közülünk, kik már nem is jönnek többé vissza. Az ő hátramardottjaikról kell legelső sorban gondoskodni. Bizonyára vannak a vármegyének, amelyek tekintetben üdvös intézményei, amelyeket tanulmány tárgyává teszek, s biztosíthatom önöket, hogy minden jogos igényt ki fogok elégíteni. Itt vannak a visszatért munkások ezrei munka nélkül, róluk is gondoskodni kell. Minden lehető el fogok követni, hogy munkaalkalmat teremtsék. A hadból vissza-

tért szellemi munkásokat fogom első sorban tekintetbe venni az állások betöltésénél; új állásokat fogok szervezni s így szeretném az egész megyei közigazgatás felrissiteni. Meg akarom valósítani az utazó szolgálóbírói intézményt, hogy ne a megye közönsége legyen kényszerítve minden apró ügynél a hivatalokba fáradni, hanem hogy a tisztviselő szálljon ki a néphez. De egyszerre nem lehet mindent megvalósítani. Nagy nehézségekkel kell megküzdeni. Itt a nemzetiségi kérdés. Itt kell legsürgősebben cselekedni! Azt hiszem mindnyájan meggyőződhetek arról, hogy a kormány a legőszintebben akarja megvalósítani nemzeti-ségi politikáját. Már megtörténtek az intézkedések, hogy mindenki anyanyelvén kapja meg az iratokat. Kérem a nemzetiségeket, legyenek egy kis türelemmel és én biztosítoim öket, hogy meg lesznek elégedve. A másik nehéz kérdés a határvédelem. Ebben a megyében még nem ért véget a háború. Ugyanaz a feladat előtt állunk, mint egyszer régen, hogy megyénk területén törjük meg az idegen sereg hatalmát.

És ezt a határvédelmi akciókat egyesek most kishitűséggel fogadják. Komolyan vegyük az áskálódásokat? Egyszer szemünkre vetik, hogy csak elméleti problémák akarjuk megoldani a nemzetiségi kérdést, de szavunknak nem akarunk értvényt szerezni fegyveres erővel, máskor meg hibáztatják határvédelmi akcióinkat. — Én nem vagyok a terror hive, de nem is töröm, hogy engem így terrorizáljanak. Kérem Önöket, ne üljenek fel minden hiszresztelésnek. A határvédelem ügyét én ismerem legjobban, mert ott vagyok mindentűt, s legyenek meggyőződve, csak a kormány intenciói szerint cselekszem. — Gondoskodni kell a népről is. A megélhetés nehezebb lett. Az általános drágaság megszünését csak úgy érhetjük el, ha sokat és olcsón termelünk. Reményem, hogy e téren tett intézkedéseim célhoz vezetnek. — Arra fogok törekedni, hogy a munkás, a tisztviselő tisztességes megélhetéshez jusson, de el is várom, hogy dolgozzék. Ebben a törekvésben kell, hogy a nagy iparosok és tőkések is támogassanak és én igérem, hogy segítségükre leszek az ipar felvirágoztatásában. — A munkanélküliség megszüntetése egyik legfontosabb probléma, másrésről minden eszközzel arra töreksem, hogy a munkakerülőket munkára szorítsam.

Végül bejelenti, hogy a megalakult határvédelmi bizottságnak bizalmas nyilatkozatot fog tenni. Leikes éljenzés zugott fel a kormánybiztos szavai után, melynek lecsillapultával Jánossy Gábor üdvözölte a